

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 25—
pol leta 18—
četrt leta 8-50
na mesec 2-80

za Nemčijo:

celo leto naprej K 30—
za Ameriko in vse druge države t
celo leto naprej K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakica.
Upravitelstvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izloži vsek dan zvečer izvenredne delnice in praznike.

Inserati veljajo: peterskopna peti vrsta za enkrat po 20 vin, za dvakrat po 18 vin, za trikrat ali večkrat po 16 vin. Parte in zahvaja vrsta 25 vin. Poslane vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravitelstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Povsemoma številka velja 10 vinarjev.

Na plamena naročila brez hitredne vposlatve naročnine se ne ošira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:

celo leto naprej K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravitelstvu prejemani:

celo leto naprej K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Gredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 11. decembra. (Kor. ur.)
Bradno se razglasa:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armada skupina generalfeldmaršala von Mackensena.

Zavezniške čete prodirajo kljub neugodnemu vremenu, slabim potom in mestoma na novo oživljajočemu sovražnemu odporu naprej. Avstro-ogrsko in nemške čete so izvojevale pri Receanu (severovzhodno od Bukarešte) prehod preko reke Jalomice.

Armada fronta generalobersta nadvoj. Jožefa.

V Karpatih Rusi kljub težkim krvavim izgubam, ki so znašale zadnje tedne malo cenjeno najmanj 30.000 mož, vedno zopet brezuspešno napadajo naše pozicije.

Armada generala v. Arza je v obmejnem odseku severozapadno od Ocne zopet zavrnila več sunkov.

Pri armadi generala v. Kövessa so se vršili luti boji na obeh straneh ceste Valeputna - Jakoben, kjer so vraznik s posebno živavostjo od početa svoje razbremenilne ofenzive naskakuje čete generalov v. Habermanna in v. Scheuchenstuela, kakor tudi boji v prostoru severno od Tatarskega prelaza. Vse žrtve Rusov so bile zaman.

Armada fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Ničesar poročati.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Neizpremenjeno.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 11. decembra. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armada skupina prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Na obeh bregovih Somme se je včeraj bojno delovanje artiljerije

močno stopnjevalo. Tudi na fronti severovzhodno od Reimsa je od popoldneva naprej prihajal sovražni ogenj vedno močnejši.

Fronta nemškega prestolonaslednika.

Z obsežnimi razstrelitvami ob Butte du Mesnil (Champsagne) in pri Vanquoisu (Argoni) smo razdeljali precejšnje dele francoske pozicije. Na vzhodnem bregu Mose so delovali naši težki topovi proti jarkom in baterijam sovražnika. Ob verdunski fronti smo z obrambnim ognjem in v boju v zraku zbili 7 sovražnih letal.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Nobenega večjega bojnega delovanja.

Armada fronta generalobersta nadvoj. Jožefa.

Severno od Tatarskega prelaza, v Gorodnati Karpatih in v odseku Blistrice severovzhodno od Jakobenja, v Muncelulu (gorovje Gyergyó) in na obeh straneh doline Trotusula so tudi včeraj Rusi z močnimi silami, a brez vsakega uspeha napadali. Snene nemških patrulj severno od Smotreca je prinesel 14 vjetih in eno strojno puško.

Armada skupina gfm. v. Mackensena.

Zasledovanje armad zadeva na posameznih točkah ob odpor. Gibanje se vrši kljub naličnim, premočnim tlom in kljub temu, da so Romuni razdeljali vse mostove, kakor je bilo nameravano. Iznova smo vjeli več tisoč mož.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

10. decembra tvorj zopet velik neuspeh pri ententi na dan, ko je sovražnik zastavljal močne artiljeristične in tudi infanterijske moči. Vsi napadi Francozov in Srbov med Dobromirom in Makovom so se razbili ob žilavi odporni sili nemških in bolgarskih čet. Zlasti se je odlikoval v bojih za višine vzhodno od Paralova vzhodnopruski pešpolk št. 45.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Pred važnimi izjavami.

Nemški državni zbor je bil popolnoma nepričakovano sklican za danes 12. decembra k posebni seji, v kateri bo podal državni kancler izjave o političnem položaju. Nemška politična javnost pričakuje te izjave z največjo napestostjo ter smatra, da bodo za nadaljni razvoj položaja največjega, morda celo odločilnega pomena.

Pred nekaj dnevi se je mudil državni kancler von Bethmann-Hollweg v spremstvu državnega tajnika za zunanje zadeve, dr. Zimmermanna v nemškem glavnem stanu. Tja je prispel tudi bavarski kralj Ludovik z bavarskim ministrskim predsednikom grofom Hertlingom. Vršila so se pod predsedstvom cesarja Viljema posvetovanja, katerih posledica je sklicanje nemškega državnega zbora.

Že te okolnosti dokazujejo, da gre za velike stvari; v političnih krogih se celo govori, da ni izključeno, da bo državni kancler sedaj, ko so nemške armade razbile tudi Romunijo, naznanil prijateljstvo in sovrznanost, da je Nemčija pripravljena skleniti mir in pod katerimi pogoji hoče to storiti.

Poroča se nadalje, da se je zadnje dni vršila živahna brzojavna korespondenca med cesarjem Viljemom in ameriškim predsednikom Wilsonom.

Nemški listi opozarjajo tudi na dejstvo, da je bolgarski ministrski predsednik Radoslavov pred nekaj dnevi naznanil, da je pričakovati v parlamentih centralnih držav zelo važnih in razveseljivih naznanil.

Pred sejo nemškega državnega zbora se vrši danes konferenca državnega kanclerja z načelniki državnozbornih strank, nakar bodo imele stranke svoja posebna posvetovanja. Zanimanje za sejo samo je v Berlinu tako ogromno kakor še za nobeno, odkar je izbruhnila vojna. Seja bo, kakor se poroča, prav kratka. Govoru državnega kanclerja ne bo sledila nikakr debata.

V Berlinu so dospeli tudi vsi vodilni ministri nemških zveznih držav, s katerimi je imel državni kancler včeraj dolga posvetovanja.

Pa ne le na Nemškem, temveč tudi pri nas se očividno pripravljajo

važni pojavi. Grof Tisza je bil v nedeljo v dolgi avdijenci pri cesarju in danes popoldne se mudil cesar in kralj Karel osebno v Budimpešti. Za popoldne je, kakor poročajo iz ogrske prestolnice, nepričakovano napovedana seja ogrske zbornice, ki tvori danes poleg hrvatskega sabora edino parlamentarno tribuno naše monarhije. Ni izključeno, da bo podal v ogrskem državnem zboru grof Tisza enake važne izjave, kakor nemški državni kancler v Berlinu.

Vse kaže, da je današnji dan eden izmed velikih političnih dni svetovne vojne. Z napestostjo pričakuje tudi prebivalstvo naše monarhije, kaj mu prinesejo govori vodilnih in odgovornih državnikov centralnih držav.

Prehod čez Jalomico.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 11. decembra. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča 11. decembra zvečer:

Na vzhodni sedmograški fronti so se ponesrečili močni napadi Rusov, ki so ostali na naše hitro prodiranje na Velikem Vlaškem brez vpliva.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

10. decembra. Romunska fronta. Ob Donavi so se začele sovražne čete, ki so bile držale levji breg Donave med Tutrakonom in Črnovodom zaseden, umikati proti severovzhodu. Naše čete, ki so bile prekoračile Donavo pri Tutrakonu, so vzele mesto Oltenico, ki je je bil sovražnik oplenil. Nadalnje čete so prekoračile Donavo pri Silistriji ter vzele mesto Kalaraš. Rusi so bili to mesto in okoliške vasi zažgali. Druge naše čete so zavzele mostišče na levem bregu Donave nasproti Črni vodi.

11. decembra. Romunska fronta. V Dobrudži zelo pičel artiljerijski ogenj. Naše čete so zasedle ves romunski donavski breg med Tutrakonom in Črno vodo. Na Vzhodnem Vlaškem prodirajo zavezniške čete brez odmora.

Močne zadnje čete umikajoče se romunske armade skušajo ob Jalomici vzhodno Bukarešto zadrževati prodiranje Falkenhaynovih kolon.

Njih napor je skoraj zaman, kajti prehod čez Jalomico je, kakor poročajo, nemško uradno izveste, že izvojevan. Vojaški strokovnjaki menijo v ostale, da se bo vršilo prodiranje naših zmagovitih čet prihodnje dni počasneje, ker je treba, da se utrjene kolone nekoliko odpočijejo in nanovo razvrstijo. Romuni se bodo očividno ustavili še le za reko Buzeu.

Curli, 11. decembra. Centralne armade so pričele v nadaljevanjem svojega prodora v smeri Ploesti-Buzeu ločiti sovražne armade. Objele rusko-romunske sedmograške fronte ni izključeno in pripravljeni se morda nova presenečenja. Romuni se umikajo za Seret, kjer hočejo svoje čete na novo grupirati.

Basel, 11. decembra. Ruski listi napovedujejo, da bo umaknil general Saharov svojo fronto iz Dobrudže za Donavo ter prevzel drugo nalogo. Pariško časopisje posveča posebno pozornost odseku pri Braili.

Rusko uradno poročilo.

9. decembra. Romunska fronta. Zapadno in južno od Valeputne smo sovražnika napadli, gmrgli z dveh višin in vjeli 500 mož z 10 častniki ter vplenili 6 strojnih pušk, dve metali bomb in en top. Pet vrst južno od vasi Sulte so nas opetovani napadi sovražnika prisilili, da smo opustili neko dan poprej zavzeto višino. Na obeh bregovih Csohancsa traja naše prodiranje. Na Vlaškem so nadaljevali romunske čete pod trajnim pritiskom sovražnika svoje umikanje proti vzhodu. V skladu z umikanjem Romunov se tudi naše čete umikajo.

Vkorakanje v Bukarešto.

Poročevalec »Frankfurter Ztg.« pravi, da so ostali v Bukarešti, ki je kazala popolnoma mirno zunanost, Peter Carp, Marghiloman in drugi pristaši protivojne stranke ter nizozemski in ameriški poslanik. Prvi je dospel nadporočnik v. Dewitz s štabnimi častniki v mesto, ki je bilo še polno razpršenih romunskih vojakov. Dobili so od župana pismeno potrdilo, da je mesto izpraznjeno in da ne bo odpora pri vkorakanju čet. Vkorakajoče čete so bile z veseljem sprejete, zlasti od številnih Nemcev, Avstrijcev in Ogrrov, ki so bili internirani in ravno kar izpuščeni.

Bog z Bukarešto.

London, 10. decembra. (Kor. ur.) »Times« poroča iz Jasaya: Za 8. december napovedana seja parlamenta je bila položena. Iz Bukarešte pri-

LISTEK.

„Ker je vojska...“

Manica Koman.

(Dajle.)

»Nikakor ne. Poslušaj torej! Jaz bi si bila srčno rada nabavila obleko iz kakega drugega blaga. Pa kaj, ko se je vse tako grozno podražilo. Zlasti volneni izdelki so za časa vojne vsaj štirikrat poskočili v ceni. Meter najslabejše volne te stane dvajset, do trideset kron. Kam pa pridemo. Reci kar hočeš, izmed vsega blaga je še vedno najcenejši svila.«

»Tristo zlomkov, sedaj še le vem, zakaj je letos ves imenitnejši ženski svet v svili. Jej, jej, vse človek ne sliši in ne izve! Po tem soditi, kar sem čula ravno kar, ima ta preklicana vojska vendar tudi svoje dobre strani. Ko bi je ne bilo, bi se ti danes ne postavljala v svili.«

Gospodična mi ni imela več časa odgovoriti. Oči so ji zažarele v nekem sladkem razburjenju in molče mi je stisnila desnico. Nato je, kakor

srna, zdirljala pod košat kostanj, okrog katerega se je sukal mlad gospod.

Aha, torej tako! V duhu sem jima voščila najboljšo zabavo, srčno želeč, da bi bila odslej vsaj že prosta nadležnih znancev.

Ampak za en pouk sem pa le bogatejša. Opazila sem sicer, da je letos videti na ulici mnogo več svile kakor prejšnje čase, a kaj je vzrok temu, nisem znala. Sedaj vem in to je dobro, ker drugače bi bila morda o eni ali drugi gospe ali gospodični, napravila sicer tiho, a vendar naporno in še celo krivično sodbo, kar pa Bog varuj!

V takem in podobnem razmišljanju, sem končno srečno dospela pod Rožnik in vstopila v obče znano Čadovo gostilno. Tam sem zaprosila nekoliko kave in hvala Bogu, dobila sem je pošteno merico.

Oj sladka, rujava tekočina, kako sem se je razveselila, uzrši jo po dolgem času zopet enkrat stati pred seboj. Po dolgem času, pravim, kajti moja mlekarica, ki me je zalagala z mlekom redno več dolgih let, se mi je izneverila po vseh paragrafi. Ta ženska! ki sem toliko stavila na njeno zvestobo, da bi bila brez odloga

če treba, ne enkrat, nego vsaj trikrat prisegla, da me ne zapusti, če tudi traja vojna še celih deset let, ta ženska pravim, ni rekla ni bele ni črne, ampak se je pred tednom dni kar lepo »po francosko« poslovala od mene revice, ki sem od tedaj rada ali nerada, dala slovo sladkemu in okrepujočemu zajutreku.

Ni čuda torej, da sem po tako dolgem postu, zaužila izvrstno kavico z najboljšim tekom...

Kazalec na uri je lezel na pet in ljubo solnce se je zelo pomikati za Rožnik. Poravnala sem račun in se pripravila k odhodu.

Ravno ko sem stopila iz sobe vun na dvorišče, pridrči v smeri od mesta sem, lepa kočija in obstoji tik pred gostilno. Mimogrede sem opazila, da je izstopil iz kočije neki, srednje velik gospod, a dalje bi me ne bilo zanimalo prav nič več, da se ni ta »bogsigavedik« zaletel k meni in mi molil desnico:

»O servus! Vendar vas enkrat vidim po dolgem času!«

Jaz sem osupnila. A vendar — kje neki sem videla že tega človeka...?

»Gospod, oprostite! Jaz vas ne poznam!«

»Ne poznate me — o pa vendar! Le škoda, ko ste včasih že tu ali tam izrekli zame dobre besede, da sem lažje izpečal kak stroj, ali drugo podobno ropotijo.«

»Ah, na, saj res. I kedo bi vas poznal, zlomka, ko ste tako napredovali. Vi ste »železni Peter!«

»I kakopak!«
Bodi omenjeno mimogrede, da je bil železni Peter potnik neke velike, železninarske tvrdke na Dunaju. Hodil je po kmetih, ponujal in razpečeval poljedelske stroje in drugo železno orodje. Vsled tega se ga je prijel priimek, »železni Peter«, kar pa mož ni prav nič zameril, nego še celo z nekakim zadovoljstvom vzel na znanje.

»Torej kako vam gre, železni Peter?«

»Hvala za vprašanje, toda žal, pohvaliti se ne morem. Moj zaslužek gre pod nič. Moje zveste, kmetске odjemalce je pobrala vojna, ženske se pa itak nič ne razumejo na tako stvar. Da bi prišli že skoro boljše časi!«

»Ampak, ljubi gospod Peter, jaz bi pa sodila, da vam gre vedno bolje. Včasih, kakor se spominjam, ste ho-

dili okrog kmetov peč, sedaj se pa vozite v kočiji.«

»Ha, ha, menite da se vozim v kočiji vsled bahavosti? Ravno narobe. Mnogo raje bi hodil peč, kot sem v onih časih, ko so veljali dobri, trdni čevlji k večjemu dvajset kron. Sedaj me pa stane par zlepljenih in po večini papirnatih škornjev, šestdeset do sedemdeset kron in vem da ne bo dolgo, ko bo treba za tako ničvredno obutev šteti kar celih sto kron. Potem naj se pa drznem v slabem, deževnem vremenu iti par ur od Ljubljane peč, pa se ti napije kakor goba in začne razpadati kar na štiri dele in jaz znam priti lepo bos domov. Res, dragi so izpopčeki, zelo dragi, pa vendar če se peljem, si vseeno več prihranim na čevljih, kakor pa če bi hodil peč.«

»O saprlot, zopet nekaj novega! Gospod Peter, potem pa le goreče molite, da bi še dolgo trajala vojna, se boste vsaj dali časa voziti v kočiji!«

Železni Peter ni bil govoričar in dolgo ni široko, toda mene je začel pretresati hlad. Po kratkem poslovi-lu sem odrinila, zopet za en ponk bogatejša, nazaj proti mestu.

(Konec zgodbe.)

haja vedno več beguncev in pojavlja se pomanjkanje živil.

ROMUNIJA — ŽRTEV ENTENTE.

Bratranu je imel razgovor z nekimi odeskimi poročevalcem ter pri naša »Berliner Tageblatt« odlomke tega razgovora. Bratranu je izjavil: Z daljšim trajanjem vojne nismo računali ter so nas naši zavezniki v tem potrdili, da ne bo zimske vojne. Rusija nam je dala zaščito, da niti Nemčija, niti Avstro-Ogrska ne moreta več priti do ofenzive in da bomo prišli v skoraj nebranjeno deželo. Obljubili so nam, da bodo z energičnimi boji ob Sommi vezali nemške čete, tako da Nemčija ne bo mogla Avstriji priti na pomoč. Zapeljali so nas. Mislimo, da je sovražnik izčrpan in zadeli smo ob napričakovano sifo. Romunija je danes žrtev teh lužnj in situacija za Romunijo pride še lahko slabša.

Makedonska fronta.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 11. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča 11. decembra zvečer:

V loku Črne so se novi napadi Srbov in Francozov krvavo in brez uspeha zlomili.

Francosko uradno poročilo.

10. decembra. Včeraj so se vršili silni artiljerijski boji zlasti pri Bitolju in ob Dojranskem jezeru. Južno od Sereša so angleške čete vzlele nadaljnje turške postojanke.

Vojna z Rusijo.

RUSKO URADNO POROČILO.

9. decembra. Zapadna fronta. Pri trgu Telikli, južno od Trisvjatskega jezera, smo zbili neko nemško letalo.

Južno od Pomoranov v okolici vasi Konjuhov so prekorale naše izvidne čete žične ovire, napadle tih položaj neke sovražne stotnije, pobile del posadke ter vjele večino. V okolici Svistelnikov nekoliko izvidnega delovanja. V Gozdnatih Karpatih je boj za višino 5 vrst južno od Javornika nekoliko popustil in naši oddelki so se vrnili v svoje jarke.

Vojna z Italijo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

8. decembra. Na trentinski fronti je dalo delovanje naših po trajnem snegu oviranih čet povod za male praske izvidnih oddelkov. Na Krasu intenzivnejše artiljerijsko delovanje kljub dežju, podobnemu vesoljnemu potopu. Pretoklo noč smo odbili v zoni severno Hudega loga poskušeni napad.

9. decembra, ob 4. popoldne. Na trentinski fronti je bila artiljerijska akcija močnejša v zoni Adičke doline. Z dobro merjenim ognjem smo uničili dolgo kolono voz na poti na pobočjih severozapadno prelaza Santo. Na juljski fronti je artiljerijsko delovanje včeraj ponehalo. Na vsem bojišču trajajo neugodne atmosferske razmere.

10. decembra. V gorskih oddelkih vsled obilnega snega ovirano delovanje artiljerije je ostalo tudi včeraj posebno močno v pokrajini vzhodno Gorice in na Krasu.

Novi vpoklici v Italiji.

Lugano, 11. decembra. Vlada je pooblašena, da takoj rekrutira letnik 1898 in na novo pregleda vse one odpusčene, ki že dve leti niso bili pregledani.

Italijanski parlament.

Služaj polkovnika Douheta.

O znanem slučaju polkovnika Douheta se je razpravljalo v italijanski zbornici, kakor se poroča preko Lugana, z izjavami nezaupanja Bissolati in Cadorna. Modigliano je pripovedoval najprej, da je Douhet brez Cadornovega dovoljenja sestavil za Sonnina in Bissolati na skrivnem spomnico o razmerah v armadi in ko se je stvar vsled indiscretности odkrila, je bil obsojen Douhet na dve leti ječe. (Veliko razburjenje.) Sonnino izjavlja: Jaz nisem naročil one spomnice ampak sem jo samo sprejel. (Velik ropot.) Slučaj polkovnika Douheta je vzbudil na to še zelo burne prizore. Polkovnik je izdelal na prigovarjanje Bissolati je pred meseci tajno poročilo o vrhovnem armadnem vodstvu, v katerem je naštel napake in nepremišljenosti Cadornove in generalnega štaba. To poročilo je bilo za Bissolati toliko važnejše, ker se je Bissolati potegoval takrat za pošiljanje večjega štaba na Eyzac-

ske, dočim se je Cadorna taki nameri odločno vpiral. Da bi mogel spraviti svoje proti svojim predstojnikom naperjeno fatalno poročilo zanesljivo v Rim, se je obrnil polkovnik Douhet na poslanca in prejšnjega državnega tajnika Mosca. Ali Mosca je v vlaku zaspal in poročilo mu je bilo iz žepa ukradeno, na kar je Cadorna sodil in obsodil Douheta.

Proti neprijetnim govorom.

Modigliano se je bavil z namero vlade, da se neprijetni parlamentarni govori v uradnem poročilu ne omenijo. (Viharni protesti.) Modigliano: Ali pa veste, kdo je iznašel to policijsko odredbo proti zbornici? Nihče drugi nego Salandra (Salandra zanika.) Modigliano: Salandra nikar ne lažite! Jaz sam in bivši minister Luzzatti sta bila poleg, ko ste vi sugerirali to sredstvo sedanjemu notranjemu ministru Orlando.

Proti Angliji.

Modigliano se je obrnil na to proti razbojniški politiki Anglije in skoro vse stranke so mu neprestano prirejale. Modigliano je trdil, da je Runciman obljubil Italiji najlepše reči, a niti eno od obljub ni držala Anglija. Značilno je za razpoloženje v italijanski zbornici, da je mogel Modigliano dve uri brez ugovora in prekinjenja bičati ententno politiko, ali ne le to, marveč žel je obilno odobravanje.

Bissolatti izvojeval Gorico.

Poročali smo že, da se je Bissolatti z vso silo zavzel za osvojevanje Gorice. Kakor je poročal Douhet, ni hotelo italijansko armadno vodstvo ničesar slišati o juriji na Gorico, ampak jaz, je izjavil ponosno Bissolatti, sem hotel imeti Gorico in dosegel sem zavzetje Gorice.

Znižan odmerek kave, kruha in vina vojaštvu.

Liberalni poslanec Bertti je podal interpelacijo, v kateri vprašuje, zakaj se je znižal dnevni odmerek kave, kruha in vina armadi, namesto da bi se k omejitvi glede kave, kruha in vina prisililo civilno prebivalstvo.

Seja 9. decembra.

Ostrejše ravnanje z avstrijskimi vojnimi vjetniki.

Curih, 10. decembra. (Kor. ur.) V včerajšnji seji je sprožil Bonardi razgovor o eksploziji v Alessandriji, trdeč, da ne 50 ampak 100 oseb je ubitih in mnogo ranjenih. Vina in Tosti se pritožujeta, da se vojni vjetniki premalo ostro nadzirajo in da je postopanje z njimi prehumano, ker ti vjetniki pripadajo armadi, ki stoji izven mednarodnega prava zbog svojih groznih koncentracijskih tabo-rov in najbarbaričnejših bojnih sredstev. Državni podtajnik Alfieri je odgovoril, da on je iste misli kakor oba poslanca. Preskrbljeno je že za strožje nadziranje avstro-ogrskih vojnih vjetnikov in za ostrejše ravnanje z njimi. Latinske sentimentalnosti ni tu več opaziti. Vojni vjetniki so bili sedaj spravljani v velike koncentracijske tabore, katerih nadziranje je tako strogo, da je nemogoče vbežati. Od 123 pobežlih vojnih vjetnikov jih je bilo zopet vjetih 119. Od marca dalje ni nobeden več ušel. Za vsako nespodobno dejanje vojnih vjetnikov, tudij neznanega pomena, sledijo takoj najtežje kazni. Vendar pa ostajajo italijanske odredbe proti vojnim vjetnikom še v okviru mednarodnega prava, ki ima v Italiji svoj izvor in svoj temelj, dočim sovražnik barbarsko krši mednarodno pravo.

Proti vladni izjavi.

Socialist Lucci utemeljuje dnevni red, ki zavrača poročilo vlade. Vzpričo ponovnih izjav pri centralnih državah v prid miru bi imele države četverozveze dolžnost, da razpravljajo o njih, ne pa da vztrajajo pri tem, da naj se na vsak način doseže zmaga. Marsikateri intervencionist ne veruje več v možnost take zmage. Humanitetni vzroki morajo končno premagati vse pretežve, katere po navadi dajajo imperijalizem, dinastični interesi in slično. Francoska zbornica se je vzprotiva temu, da bi se poklicalo mladeniče komaj 18 let stare pod orožje in da se uniči cvet francoskega rodu. Tako uničevanje se goji povsodi. Ako se v italijanskih trgovskih izložbah postavljajo na ogled z železom okovani buzdovani, se razstavlja na Dunaju v trgovinah pa italijansko bodalo. Časnikarska tribuna vprižori pri teh besedah škandal. Časnikarji kričijo v dvorano: Strahopetec! Najemnik Avstrije! Odvetnik kamore! Ven iz dvorane! Ropotni molč, sump m-

cionalistični državni podtajnik Foscarini reagira in kriči: Časnikarji imajo prav, ven z njimi! Ko tudi to ni napravilo posebnih učinkov, so časnikarji zapustili tribuno in šli v stranske prostore, kjer so sestavili dnevni red, v katerem izrekajo svoje ogorčenje nad Lucci jevim obrekovanjem italijanskih vojakov pred brezbrzi-nimi parlamentarci. Ta dnevni red so izročili zborničnemu predsedniku. Vojni minister Morone je branil italijanske vojake, da se ne bore z ilojalnim orožjem. Barbarsko in ilojalno orožje porablja samo sovražnik. Predsednik prosi poslanca Luccija, naj prekliče svoje besede. Skrajna levica protestira. (Velik hrup.) Predsednik prekine sejo zajedno uro.

Ko seja zopet prične, naznani predsednik, da Lucci je svoje besede menil drugače in jih je prekalcal. Zbornica najlepše spoštuje armado in njeno slavo. Lucci izjavi, da preklicuje svoje besede, katere so se napačno tolmačile. Govornik končno izjavlja, da duše vseh padlih se objemajo onostran strelskih jar-kov v imenu človečnosti.

Vojni minister.

Vojni minister Morone zagotavlja glede na razne govore, da izdelovanje vojnega materiala neprestano napreduje, dal je nadalje zagotovila glede vsled službenih vrst, uporabe kmetijstva in odprave nedostojnih oprostitev frontne službe.

Zaupnica vladi.

Ministrski predsednik Boselli se oglašja za nastopno izjavo: Predstojajoče glasovanje je velikega političnega pomena v državi, pri armadi in pri zaveznikih Italije. Glasovanje mora izraziti jasno in pozitivno zaupanje do ministrstva. Svečano trdim, da ima Italija polno zaupanje v zavezniške države in da je skozi in skozi pripravljena, da bo z njimi do končne zmage. Parlament mora biti kakor enotna fronta, iz katere izhajajo ogromni napori, katere vrši država v dosegu vseh svojih pravic in za trijumf narodnosti, ki ima prevladajočo vojno vrednost. Prosim, da se vsi predloženi dnevni redi umaknejo izvzemši dnevni red poslanca Camera, ki priprosto izraža zaupanje ministrstvu. Vlada sprejema tudi dnevni red poslanca Bertesija, ki proklinja grozno podjarmljenje Belgije s strani Nemčije in želi osvoboditev Belgije. Vlada izjavlja, da četverozveza ne odloži orožja, dokler ne bo zasigurno vzpostavljeno belgijskega naroda.

Na to so izjavili zastopniki demokratske levice, liberalcev, Glottitancev in republikancev, da bodo glasovali za vlado. Durati je izjavil imenom socialistov, da ministrstvo uganja sramotno politiko.

Na to se sprejme soglasno Bertesijev dnevni red glede Belgije, ki ostro napada Nemčijo.

O dnevnem redu Camera, ki odobruje vladno izjavo, se glasuje po imenih. Samo 45 poslancev, med temi trije ali štirje nesocialistični, glasuje proti dnevnemu redu. Za dnevni red glasuje 376 poslancev.

Bitka ob Sommi.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 11. decembra. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča 11. decembra zvečer:

Dočim je ostala fronta ob Sommi danes mirnejša, je artiljerijski boj na vzhodnem bregu Mose oživel.

Eksplozija v francoski municijski tovarni.

V Mirignacu pri Bordeauxu se je pripetila v tovarni za svetilne krogle za letala eksplozija, ki je vso tovarno uničila.

Francoski parlament.

V seji 10. t. m. je posl. Roux-Costadan izjavil, da bo glasoval proti proračunu, dokler ne dobi Francija prave vojne vlade. — Taka vlada, pod katero se je začela vojna, kakor vlada, ki ne zna vojne končati, ni nič prida. Časopisje mora na višje povelje predrzno lagati. Ustanovitev cenzure je izdajski državni prevrat. Govornik je razpravljal o silnih izgubah francoske armade, češ, da želi, naj zmaga Francija tako, da bo čim manj žrtev. Pri govornikovih dolžitvah, da Angleška za vojno premalo stori, je nastal v zbornici vihar in je predsednik vzel govorniku besedo.

»Havas« javlja, da je zbornica v tajni seji sklenila, zmanjšati število ministrov in ustanoviti po angleškem vzorcu omejen naroden obrambni odbor.

Posledice zaupnice, ki jo je parlament minoli teden dal vladi, bodo glasom »Matina«, politične preuredbe zmanjšane. Ministrski

predsednik hoče prenoviti ministrstvo in vse upravne oblasti.

Francoski izdatki.

Pariz, 9. decembra. (Kor. ur.) Agence Havas poroča: Zbornica je nadaljevala razgovor o začasnih kreditih za prve tri mesece leta 1917. Poslanec Ravul Peret je podal pregled o današnjem finančnem položaju. Od 1. avgusta 1914. do 31. decembra 1916. so dosegli krediti višino 63 milijard frankov. S krediti prvega četrtletja 1917 dosegajo 72 milijard, od teh 57 milijard za vojne izdatke. Obe vojni posojili sta dali 21.600 milijonov dejanskih vplačil. Če se prištejejo obligacije, je francoski narod posodil 48 milijard.

Kralj Konstantin mobilizira.

»Daily Telegraph« poroča iz Pireja: Kralj Konstantin mobilizira. Nekaj četrte je že odšlo v Tesalijo. »Daily Mail« poroča iz Aten, da pošilja vlada tja municijo. Zdi se, da se bo orožje razdelilo v Larisi. Vlada je že zaplenila vsa vozila za vojsko. Rezervisti v vaseh so dobili ukaz, da se zglase za službovanje, čim se oglašijo zvonovi.

London, 11. decembra. (Kor. ur.) »Daily Telegraph« javlja iz Rima:

Po privatnih poročilih se vršijo v vsej Grški obširne vojaške priprave, rezervirajo se konji in vozovi. Nad Atenami je proglašeno vojno stanje. Nikjer ni videti nobenih Venizelistov več. Ječe so polne.

»Times« javlja iz Syre: Iz Aten poročajo: Mesto je mirno. Vojaške priprave se nadaljujejo. Govori se, da je koncentriranih v Atenah in okolici 20.000 mož. Poslaniki entente so zahtevali radi teh koncentracij pojasnila, ministrski predsednik Lambros jim je odgovoril, da so izvršene za to, da se ohrani red.

Pričakuje se nova nota alijirancem, ki bo med drugim zahtevala, da naj vlada izpusti iz ječ vse zaprte Venizeliste. Vladni listi pišejo, da bo nota zahtevala tudi odstranitev sedanjega kabineta. Splošno se sodi, da bo kralj to zahtevo odklonil ter se podal v notranjost dežele. Vladni časopisje priznava, da je bilo aretiranih 1600 Venizelistov. Atenski župan in 188 drugih oseb je obtoženih veleizdaje. Kolonije četverozveznih podanikov zapuščajo Atene. Francozi so se podali na Kreto.

Curih, 11. decembra. Iz Aten poročajo: Kralj Konstantin je koncentriral pri svoji palači številne čete ter dal v okolici postaviti strojne puške. Grška vlada je poklicala 10 rezervnih letnikov pod orožje.

Nobenih koncesij več.

Berlin, 11. decembra. Iz Aten poročajo brezžično: Grška vlada je dala ententi odločno razumeti, da ne privoli v nobene nadaljnje koncesije več in da bo rajše posegla po najskrajnejših sredstvih, kakor pa da bi še nadalje izpostavljala čast Grške. Razpoloženje prebivalstva je proti ententi do skrajnosti razburjeno. En sam nepremišljen korak ali nova breztaktnost bo vžgala smodnik v sodu. Grški vladni krogi trdno upajo, da se bodo v Makedoniji kmalu odigrali dogodki, ki bodo osvobodili Grško iz rok entente ter napravili konec sedanjemu kritičnemu položaju.

Atene, 10. decembra. (Reuter.) Iz grškega vira se poroča: Kralj je ponudil, da pokliče tri polke iz Tesalije ter izroči nadzorstvo nad korintskim prestopom in nad mostom pri Itakisu francoskim torpedovkam.

Vojni minister zvestemu vojaštvu.

Milan, 11. decembra. »Secolo« javlja iz Aten: Vojni minister je izdal dnevno povelje na armado, v katerem se v kraljevem imenu zahvaljuje vojakom za zvesto izpolnjevanje dolžnosti, za samozatajevanje in njihove patrijotične čednosti v sporu z onimi, ki ogrožajo dinastijo in helenstvo. Dnevno povelje zaključuje: Zaupajmo, da bo sedanji vihar utihnil in da bo domovina doživela še srečne dni pod vodstvom oboževanega kralja in ustave. Vlada je storila korake za prehrano prebivalstva med blokado ter izjavlja, da ima še dovolj premoga in moke.

Boji na morju.

DVA VELIKA TRANSPORTNA PARNIKA POTOPLJENA.

Berlin, 11. decembra. Wolffov urad poroča: Naši podmorski čolni so v vzhodnem Sredozemskem morju 28. novembra in 3. decembra potopili dva nekako 5000 do 6000 ton velika, z vojnimi materiali obložena sovražna transportna parnika.

Oba parnika sta bila oborožena in so ju spremljali rušilci.

Novo angleško ministristvo.

Nova angleška vlada se je definitivno sestavila tako-le:

Vojni kabinet: Lloyd George premier; lord Curzon lord predsednik tajnega sveta in vodja vlade v zbornici lordov; Henderson, lord Milner, oba brez portfelja; Bonar Law zakladni kancler, obenem vodja vlade v poslanski zbornici.

Izvenvojni kabinet: Sir Robert Finlay lordkancler; sir Georges Cave notranji minister; Balfour zunanji minister; sir Albert Stanley trgovinski minister; Hodge delavski minister; sir Edward Carson prvi lord admiraltete; dr. Addison — municijski minister; lord Robert Cecil blokadni minister; lord Devonport živilski kontrolor; sir Joseph MacLay plovstveni kontrolor; Prothero poljedelski minister; dr. Fisher naučni minister; sir Alfred Mond minister za javna dela; sir Frederic Cowley kancler vojvodine Lancaster; sir Albert Illingworth generalni poštar; Barnes penzijski minister; sir F. E. Smith, minister krone; Hewart generalni prokurator; Munro državni tajnik za Škotsko; Clyde škotski lord advokat; lord Wimbome generalni prokurator za Škotsko in lord — lajtnant za Irsko; Duke državni tajnik za Irsko; O'Brien lordkancler za Irsko; Long kolonijski minister; lord Derby vojni minister; Chamberlain minister za Indijo; Rhondea — lokalna uprava.

Delavska stranka je zastopana v novem kabinetu po Hendersonu, Barnesu in Hodyu.

Prvič je novo ministristvo ločeno v dva dela. Pravi vojni kabinet šteje 5 članov. Vojni minister nima sedeža v tem ožjem vojnem ministristvu.

»Times« pišejo o novem kabinetu: Dve veliki stvari sta že doseženi: Duh pacifizma je prognan in vodstvo mej ne bo imelo v rokah malo število mož. Nič več ne bomo slišali z nemške strani, da so angleški državniki poslušali govorjenje o miru.

Precej splošna je nezadovoljnost, da sedita v novem kabinetu Balfour in Cecil.

Lloyd George bolan.

London, 11. decembra. (Kor. ur.) Reuter. Ministrski predsednik Lloyd George se je močno prehladil in mora ostati doma.

Razne politične vesti.

= Cesar v Budimpešti. Cesar se je odpeljal včeraj v spremstvu prvega vrhovnega dvornika kneza Montenuova, drugega vrhovnega dvornika grofa Berchtolda, generalnega adjutanta princa Lobkowitza, več adjutantov in dvornih funkcionarjev v Budimpešto, kjer sprejme danes poklonitev magnatske zbornice in reprezentantov državnega zbora. Danes popoldne se cesar vrne.

= Za kronanje cesarja. Nemški listi poročajo, da se nemško prebivalstvo, zlasti v Alpskih deželah, ogreva za to, da bi se dal novi vladar kronati tudi za avstrijskega cesarja. Nemški poslanci hočejo baje vzeti to stvar v svoje roke.

= Avstrijski državni zbor. Listi poročajo, da bo v najkrajšem času razglašeno sklicanje avstrijskega državnega zbora za sredi meseca januarja.

= Ogrsko-hrvatska Inauguralna diploma. Regnikolarna deputacija ogrsko-hrvatskega državnega zbora razpravlja o tekstu Inauguralne diplome, t. j. onega svečanega dekreta, ki ga izda cesar Karel povodom svojega kronanja za ogrskega in hrvatskega kralja in v katerem potrjuje ustavne pravice deželne krone sv. Stefana. Razprava še ni zaključena, skoraj gotovo pa je, da bo Inauguralna diploma, ki se izda v dveh originalih (madžarskem in hrvatskem), izvzemši nekatere časovne spremembe v tekstu, popolnoma enaka diplomu, izdani leta 1867. povodom kronanja cesarja Franca Jožefa. Le v dveh državnopravnih izrazih se bo glasila diploma drugače. Mesto označbe: »Ogrska in njene postranske dežele« bo uvedena označba: »Ogrska ter Hrvatska, Slavonija in Dalmacija« in v vladarjevem naslovu pride popolnoma pariteta Ogrske do izraza, da se bo ta glasil: Mi, Karel I., cesar avstrijski in apostolski kralj Ogrske, Hrvatske, Slavonije in Dalmacije tega imena IV., kralj češki itd. Ogrska opozicija zahteva tudi, da bi naj prišlo popolno edinstvo ogrskih državljanov v Inauguralni diplomu do posebnega izraza s tem, da bi diploma poudarila pravice madžarskega jezika kot državnega jezika.

= Amerika in mr. Washington. 11. decembra. (Kor. ur.) Reuter. Neki visoki uradnik je izjavil, da Združene države niso ponudile svoje posredovanje in tudi ne podale nikakega mirovnega predloga, ter da kaj takega v bližnji bodočnosti tudi storiti ne nameravajo izvršiti, ako bi nastal v svetovnih dogodkih popolnoma nepričakovani obrat.

Ogrski državni zbor.

V seji 11. t. m. je ogrski državni zbor razpravljal o budgetnem provizoriju do konca junija 1917. Pri razpravi je poslanec Bizony zastopal stališče, da bi moral državni zbor imeti priliko, natančno razpravljati o postopanju vlade, češ, da o nemogoča vlada vse, kar je nasprotno njeni osebnim politikam. Poslanec Ugron je trdil, da je kršen zakon, ker nista sklicani delegaciji, da bi dovolili skupne izdatke. Poslanec Molnar je odklonil predlog, češ, da sedanja vlada ne zasluži zaupanja. Poslanec grof Batthyany je zastopal mnenje, da vse, kar se je doslej zgodilo glede ustanovitve poljske države, je bilo nepotrebno in napačno.

Politični krogi so bili jako preseženi, da bo 12. t. m. popoldne, ob povsem nenavadni uri, posebna seja. Čuje se, da bo ministrski predsednik v tej seji pojasnil državnemu zboru različna aktualna vprašanja.

Peto vojno posojilo.

Izmed avstro-ogrskih vojsk vodij se je razen že navedenih oglašil za peto vojno posojilo tudi generalni polkovnik Kirchbach. Ta je rekel:

»Eno najkrepkejših razočaranj za naše nasprotnike je velika odpora in napadalna sila avstro-ogrskih armade. Civilisti in vojniki tekmujejo v poštrevnosti v tem boju za naš obstanek. Peto vojno posojilo mora vnovič dokazati, da je življenska sila naše monarhije neoslabljena. Imetje in kri za cesarja in kralja, imetje in kri za domovino!

Končno naj še omenimo, kako se je izrekel general infanterije plem. Arz. Ta je rekel:

Sedanji vojaški položaj opravičuje najlepše nade na prihodnost. Naš jugovzhodni nasprotnik se je, razobečaj idealistična čustva, dve leti pripravil na to, da si poišče bogatega plena v trenutku, ki se mu bo zdel ugoden, izvršiti svoj namen brez posebnih krvnih in denarnih žrtev. A dobil je take batine, da se najbrž nič več ne spravi na noge. Velik del bogate Valahije z velikimi množinami žita in izdatnimi petrolejskimi vrelci je v naših rokah. Moje vrle čete, ki so ob začetku vojne z Romunsko junaško odbile sunek po številu dosti močnejšega sovražnika in potem z nepretrganimi zmagovanjem hitele od reke Maroš v moldavsko gorovje, so v ljutem boju, v katerem se niso strašile smrti, zadržale ruske mase, ki so drvele naprej z vso silo, da pomagajo propadajočim Romunom. Njih junaštvo jamči, da bo tudi v prihodnje zavarovana Sedmograška pred rusko invazijo. Prepričan sem, da se bo pri podpisovanju petega vojnega posojila tako, kakor že prej, posvedočilo na sijajen način, zaupanje prebivalstva v naše izkušene čete, hvaležnost domovine in trdna vera v našo končno zmago, ki nam je sploh ne more nihče več iztrgati.

Glasovi teh znamenitih vojsk vodij, ki so si v neštevilnih bojih pridobili neverjenke in natančno poznaje vojni položaj, naše in sovražne pripomočke, so pač dokaz dovolj, da je naša armada zmaga zagotovljena. Treba je le še sredstev za zadnji veliki napor. Besede generala infanterije plem. Arza, da nam sovražnik sploh več ne morejo iztrgati zmage, bodo vsakega navdale s ponosno radostjo in ga vzpodbudile, da se bo z veselim odzval pozivu: Podpisujte vojno posojilo!

Vesti iz primorskih dežel.

Dobrodelna prireditelj v korist soške armade se bo vršila v Trstu v nedeljo 17. t. m. Dobrodelno vprizoritev izvrši ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda s sodelovanjem učencev in učenk. Prireditelj bo v Narodnem domu.

Zbirka in razstava vojnih spominov v Trstu. Cesarjski komisar v Trstu je uvedel akcijo za zbiranje vseh spominov sedanje vojne s posebnim ozirom na Trst in okolico. Zbirajo naj se: emblemi, trofeje, proklamacije, časopisi, revije, slike, svetilje, slike onih, ki so padli na bojiščih in onih, ki so bili odlikovani. Zbirka je poverjena društvu »Associazione politica Adriatica« na gledališkem trgu št. 4. Razstava se odpre

v februarju ali marcu 1917. Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne svrhe.

Božične darove otrokom padlih junakov in otrokom iz sirotišnic razdelje v Trstu na več božičnicah. Darovi so se nabrali potom radovoljnih prispevkov, izdelali so jih dame in otroci raznih šol in zavodov. Temu podjetju je načelovala gospa Krekič-Strassoldo. Darovi so razstavljeni v palači Galatti.

Legar v Trstu. V času od 2. do 9. t. m. je bilo v Trstu 14 slučajev legarja. Umrli sta dve osebi.

Izginil je sredi preteklega meseca Fran Pipan, stanujoč v Trstu v ulici Tintore, star 55 let. Ob 9. zvečer omenjenega dne je šel z doma in se ni nič več vrnil. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči njegovi ženi na omenjeno stanovanje.

60letnica položitve temeljnega kamna za mornariški arzenal v Pulju je bila 9. decembra t. l. Dne 9. decembra 1856. je bil položen temeljni kamen za zgradbo mornariškega arzenala v Pulju ob navzočnosti cesarja in cesarice. Osrednje avstrijsko pristanišče je bilo poprej v Benetkah, kjer se je nahajal tudi arzenal. Ko je leta 1848. izbruhnila tam vstaja, je bilo pristanišče preloženo v Trst. Za razvoj vojne mornarice je prišel v poštev Pulj, leta 1855. se je začelo s pripravami za zgradbo utrjene mornariške postaje in 9. decembra 1856. je bil položen temelj za arzenal.

Iz Šibenika v Dalmaciji. Tukaj nas je več Slovencev, ki imamo mnogo sorodnikov in prijateljev na bojiščih in med begunci pa ne vemo že davno drug za drugega. Pošiljamo jim pozdrave in voščila za novo leto. Andrej Zulfjan, s s. Schwarzenbergmusik.

Dve begunski družini iz Bilj v Loidestalu na Nižem Avstrilskem. Vsem sorodnikom in znancom naznanjamo, da se nahajamo v Loidestalu sledeči begunci iz Bilj: družina Koglot s hčerko Felčko in družina Fornazarič s hčerko Katarino in Ivanko. Naslov je: Loidestal št. 182, pošta: Velm Götzenhof, N. O.

Dnevne vesti.

Čestitka deželne odbora cesarju. Deželni odbor kranjski je poslal povodom zavzetja Bukarešte sledečo brzojavko Njegovemu Apostolskemu Veličanstvu: Njegovemu c. in kr. apostolskemu Veličanstvu cesarju Karlu na Dunaju. Vzdoroščeno po zavzetju sovražne prestolice Bukarešte, prosim patriotično prebivalstvo kranjsko, Vaše Veličanstvo blagovolj premilostivo sprejeti najpospešnejše čestitke naše dežele. — Na to je prejel deželni glavar dr. Ivan Susteršič brzojavko: Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo se najmilostiveje zahvaljuje za patriotični izraz povodom zavzetja Bukarešte. Po Najvišjem povelju bar. Schiessl.

Odlikovanje. Odlikovana je bila s srebrno častno svetinjo Rdečega križa za vojno dekoracijo ga. dr. Žižekova, soproga distriktnega zdravnika v Idriji, ki posluje kot prostovoljna strelčica od začetka vojne v ljubljanski deželni bolnišnici.

V. avstrijsko vojno posojilo. Pri avstro-ogrski banki, podružnica v Ljubljani so med drugimi podpisali: Andrej Žigič, J. pl. Schoeppl, Ludvik Senger, J. F. Trummer, Bonca Fidelis po 1000 K; Maks Du Ban 8000 kron; neimenovana hranilnica 100.000 K; Ivo Gregorich 100 K; Hugon Kesel 5000 K; kurat Blaž Kotfes 3200 K; veletržec Fran Stupica 30.000 K; gospa Irma Stupica, soproga veletržca 30.000 K; T. Mencinger, veletržec 10.000 K.

Vojno posojilo. Z ozirom na notico v »Slov. Narodu« z dne 6. t. m. nam piše g. dr. Fran Stor iz Gradca, da je na 5. vojno posojilo podpisal dne 25. novembra t. l. 100.000 K na prejšnja posojila pa še posebe od 5000 do 10.000 K.

Božična darila za naše vojaške. Zbirka božičnih daril na ljubljanskih ljudskih šolah je imela zelo povoljen uspeh, kajti nabralo se je v velepatriotični namen 3642 večjih in manjših zavojev. Naši hrabri vojniki bodo gotovo veselili teh daril.

Draginjske podpore deželnim vpokojencem. Vsled izrednih, po vojski povzročenih razmer je deželni odbor sklenil podeliti vsem onim osebam, ki uživajo iz deželnih sredstev na temelju bivšega pragmatičnega službenega razmerja v deželni upravi pokojnine, vdovnine, sirotinske preskrbine in miloščine do najvišjega letnega zneska 3000 K ter so v resnici revne in potrebne, enkratno vojno draginjsko podporo, ki se določi za vsako opravičeno osebo na 200 K. V svrhu podelitve označene podpore imajo opravičene osebe vlagati svoje tozadevne prireditelje, poravnane s po-

trebnimi izkazili o revnosti in potrebnosti pri predsedstvu deželne odbora.

Deželni predsednik grof Attems je posetil včeraj tukajšnjo prvo gimnazijo v spremstvu deželne šolskega nadzornika dr. Bezjaka ter prisostvoval poduku v vseh razredih zavoda.

Ljudskošolske vesti. Učiteljska kandidatinja Franciska Baraga je nameščena za suplentinjo na Brezjah. Matija Lavrenčič, nadučitelj v Sempetru pri Gorici, je dobil suplentsko mesto na šestrastredni ljudski šoli na Viču.

Ob smrti g. dvojnega svetnika Fr. Hubada nam pišejo iz Idrije: Smrt tega odličnega slovenskega šolnika nas je globoko pretresla. Saj si je pok. Hubad pridobil mnogo zaslug za poddrževanje naše realke. Bil je našemu zavodu zaščitnik in pospeševalec, kakršnega še nismo imeli razen njega. Bil je v resnici naš prijatelj. Vsako leto je prihajal v naše mesto in se je med nami počutil čisto domačega. Slava njegovemu spominu!

Ob 25letnici E. Gangla. V neki večji družbi je rekel dr. K. Triller zbranim Zavezarjem: »Vi učitelji še ne veste koga imate, ko imate Gangla!« Svoje trditve ni utemeljeval, tudi mu tega ni bilo treba: zbrano učitelstvo mu je glasno pritrdilo in rado, ponosno. Saj je vsako vedel, da podžupan ljubljanski ne hvali s tem E. Gangla, ker je njegov prijatelj, marveč je sam ponosen na to, kar imenujemo z besedama Gangl — učitelj. Da, učitelj, idealen učitelj, pesnik, govornik, ki mu ga ni kmalu tekmeča, dramatik, pisatelj, poln najčistejših vzorov, ki kar prekipujejo v njegovih granesih, v sonatah — vse to je naš jubilat ob 25letnici pisateljstva in še več. Kakor skrben vrtnar, ki najde na svojem vrtu vsekdar in povsod dovolj dela, je Gangl povsod gojil najčistejše rodoljube, v nemal mladino za najbolj plamenčo domovinsko ljubezen. Pr. »Sonata« o domovini v 12. številki »Zvona« l. 1915. Načelnik »Sokol«, učitelj v realni pripravnici, kot urednik »Zvončka« in »Tovariša«, govornik ali navdušen pevec — vse završuje v njem v samo eno točko, svetlo in vzvišeno kot svod nebeški in vseobsežno kot veliko morje — v ljubezen domovinsko. Kdor je slišal že Gangla govornika, ne občuduje le gladke besede in pesniškega poleta, marveč tudi izborne misli, ideje. To vrlino je mislil tudi dr. Triller, ko je hvalil prijatelja. Kdor je čul Gangla govornika na skupščini Zaveze v Novem mestu, se je moral diviti silni arhitektoniki, ki so bili po nji razvrščeni neovrgljivi dokazi. Kdo ne pozna Gangla poslanca mesta Idrije. Kolikokrat je dvignil svoj blagodoneč glas za delavstvo zastopnega mesta! Kako bi ne, ko je sam gledal delavsko bedo, ki mu za njo krvavi srce, kakor za odprto rano majke domovine. Dvignil se ni zastoni. Kaj pa je mož prejel za vse to odločno in odlično delo. Morda priznanje, slavo, dobiček? Ne! Vse to bi bil dobil gotovo, ko bi ne E. Gangl, ko bi ne bil čista duša kot zlato in nesebičen kakor samo on. Ob njegovi 25letnici, kar je zastavil pero na polju naše književnosti, ko stoji Gangl takorekoč z odprtimi jadrmi, mož v najboljši moči ob najlepših uspehih svojega duha in uma, mu kliče delavstvo, učitelstvo, književnost in širna slovenska javnost: Engelbert Gangl naj živi še dolgo let v dosežanjih vstrajnosti, z dosežanjim in še večjim uspehom, venčan pa tudi z zasluženim priznanjem! Ne dvomimo, da se uresniči prvi del današnje čestitke, saj je — tedaj še mladenič — sam rekel, ko je odhajal za več časa na Dunaj v pedagoško izobrazbo: »Ali se vrnem takšen kot sem ali se sploh ne vrnem.« In vrnil se je — ne takšen, marveč celo boljši. Tujina ga ni pokvarila, tudi bodočnost ga ne bo. Saj zveni v njegovem imenu nekaj tako pristno njegovega, tako nepobitnega, nezmagljivega, kar se ne spremeni nikoli. Ime Gangl pomeni samo dosledno vstrajnost, najkremenitejši značaj, ki se mu duh ne uda, ne klone, se ne pogaja. Samo naprej, samo naprej! Ali se je morda zato motil dr. K. Triller, ko je dejal: »Vi še ne veste, koga imate, ko imate Gangla.« Ne, ni se motil. Ko bi Gangl ne bil poleg svojih bogatih duševnih darov nič drugega nego najkremenitejši značaj, kar je, je bil in tudi ostane, se ni motil.

Živimo štedljivo v teh hudih časih in v svojih mejah. Vsakdo naj štedi na sebi, ne na drugih. Štedimo pri porabi dragih in pičlih pridelkov (mesa, moke, surovega masla, jaje, mleka, bombaževnega blaga, sukna, usnja itd.), ne pa pri zaslužku tretjih oseb, najsi bodo ti umetniki, učitelji, obrtniki ali posli. Živimo štedljivo, pridobimo na tudi drugim, da živel

Zlobni ljudje. Minule dni je neka strojepiska iskala potom dunajskih listov službo in pretečen teden res dobila pismeno ponudbo od tukaj. Tvrdka je napovedala svoje ime, a ne stajališča. Ofrt bi imela strojepiska poslati na pošto — ležeče. Mesto, da bi se bila oferentinja pismeno dogovorila, se je rajši pripejajala semkaj osebno, a zaman iskala po mestu dotične tvrdke — bila je fingirana. V tem resnem času, na ta način spraviti človeka, ki išče službe iz druge dežele na daljino pot, to ni več šala, to je že naravnost zlobnost, pobalinstvo. Dekleta, ki iščejo po inseratih služb, naj bodo pa tudi previdne, da ne bodo prišle v škodo ali, da se z njimi ne zgodi še kaj drugega. Tvrdka, katera išče kako moč, bode mogoče za prve informacije hotela imeti pismo na pošto — ležeče, potem bode pa vsaka dala svoj polni naslov. Predstavljaj naj se pridejo še-le, ko dobe odgovor od tvrdke polnega naslova, sicer pa s pismom v koš ali pa varnostni oblasti.

Čenjene naročnike »Slovenskega Naroda«, ki še niso poravnali za mesec december naročnine, vljudno prosimo, da to store čim prej. List bomo zamudnikom ustavljali 19. decembra. Položnice so bile pridejane dne 24. novembra. Ker je pošiljatev po položnicah zamudnejša, prosimo, da blagovole cenjeni naročniki takoj odposlati, da ne bode za obe strani neprijetnega ustavljanja. Dosedanje plačilo je razvidno na naslovnih pasicah.

Razposlanje tudi v resnih časih. V inseratnem delu včerajšnje uradne »Laibacher Zeitung« čitamo tako mičen oglas da ga ne moremo prezreti. Glasi se: »Zwei fesche junge Damen, gesund und stark, suchen als Offiziersdiener Posten an oder hinter der Front. Anträge unter »Mitzi« poste restante«. V tem oglasu se zrcali uprav imponujoče pomikanje vsakega čuta za pristojnost. Energično poudarjanje zdravja in sile — ali pomeni »stark« morda »obilnost«? — se popolnoma vjema s pristavkom, da se ti dve »mladi dami« ne bojita službe ne na fronti, ne za fronto in sta menja celo pripravljene obleči moško obleko. Ta oglas je pač lep prispevek za ilustracijo novih razmer.

Tatvina. Posestnici Mariji Babnikovi v Spodnji Šiški je bilo ukradenega žita 120 kg in 30 kg čebule. Osumljen te tatvine je že večkrat kaznovani Ivan Zabajek iz Dobrunj, ki je izročen sodniji.

Smrtna nezgoda. 78letni posestnik Andrej Posega iz Velikega Otoka je šel pred par dnevi v podružnico k Sv. Andreju k maši. Na ozki stezi nad Črnim potokom se mu je spodrsnilo in Posega je padel v potok. Pri padcu je dobil tudi težke notranje poškodbe, tako da je za pol ure umrl.

Požar. Trgovcu Alojziju Lavrenčiču na Vrhopolju je pogorelo seno, slame in druge reči za 2500 K. Poškodovalo se je raznih reči za 1500 kron. Škoda je krita z zavarovalnino.

Delavsko bralno društvo v Idriji ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 17. t. m., ob 1. uri popoldan v svojih društvenih prostorih z običajnim dnevnim redom.

Potres v Idriji. Pretekli četrtek ponoči ob 11. uri 45 minut so čutili v Idriji močno potresno gibanje.

Olga Desmond, znamenita plesalka golih nog v tukajšnjem Kino Idealu. V torek 12. t. m. nastopi prvič v 4dejavski ogrski ljudski igri »Marje praznična obleka« priljubljene plesalka Olga Desmond. Pretresljiva zgodba ogrskega kmečkega dekleta, katero igra Olga Desmond, očara gledalca i kot plesalka i kot izborna filmska igralka. »Migljaj usode« je naslov burke, v kateri nastopi H. Paulmüller in Mici Parla. — Dodatek sporedu je še Sascha-Messrov teden 108 a. Spored ni za mladino in se predvaja samo danes in jutri. Četrtek in petek (2 dni): »Priznanje zelene maske«, misteriozna družbana drama v 4 dejanjih z Marjo Orsko — ??? Dinamit ??? — Kino Ideal.

Iskrena prošnja. Mlada žena, brez denarnih sredstev (mož v vjetništvu) prosí one priče, ki so videle njen padec nasproti kazini na razrušeni poti za pešce, v četrtek 25. oktobra ob 6. uri zvečer, za njihov naslov: Na gospo Kaplja, Rimska cesta 23.

Za Božič in Novo leto. Vojaške narodne pesmi za štiri glasove, v-zano, 1 K 50 v, v platno 1 K 80 v, po pošti 20 v več. Najlepše in najcenejše darilo! Naroča se tudi pri izdajatelju: Fran Marolt, Ljubljana.

Priporoča se nova tvrdka F. Cuden Sim, nasproti glavne pošte, specialna trgovina ur, zlatnine in srebrnine.

V nedeljo se je v Kino Central izgubila srebrna doza, parter, II. sedež, 3. vrsta, št. 1, med 6. in pol 8. uro ter se prosi, da se odda pri upravništvu »Slov. Naroda« proti nagradi.

Dotičnik, ki je preteklo soboto zamenjal dežnik v gostilni pri Bol-tetu na Tržaški cesti, se prosi, da ga vrne ravno tam, kjer dobi svojega, sicer ga doletijo neprilike.

Aprovizacija.

+ Prodaja fižola. Stranke se opozarjajo, da se prične s prodajo fižola v vojnih prodajalnah za stranke II. in X. okraja v četrtek, dne 14. t. m. Načrt prodaje za I. in deloma II. okraj je bil objavljen v našem listu že v soboto. Načrt prodaje za ostale okraje objavimo v sredo.

+ V Mostah se prodaja v občinski mesnici špeh in salo vsevprek po 9 K 20 v brez ozira na maksimalne karte razen če imajo pritisnjen tu-vada, da se špeh ne dobi na maščobne karte razen če imajo pritisnjen tudi močnanski občinski pečat.

+ V mestni klavnic ljubljanski se je zaklalo od 26. novembra do 3. decembra 5 bikov, 104 voli, 14 krav, 586 prašičev, 276 telet, 21 kostrunov, 10 konj; vpeljalo se je 41 kg mesa in zaklane živine 97 prašičev in 28 telet.

+ Kava na Ogrskem. Ker primanjkuje kave tudi na Ogrskem, hoče centrala za kavo izdatno omejiti porabo kave.

Razne stvari.

*** Minister zunanjih del baron Burian** je imenovan za honvdskega stotnika, a izven službe.

*** Zavojevana glavna mesta.** Tekom sedanje vojne so armade centralnih držav zavojevale šest glavnih mest, namreč Bruselj, Varšava, Belgrad, Cetinje, Skader in zdaj Bukarešto.

*** Novo podražanje tobaka.** Listi naznanjajo, da hoče tabačna uprava cene tobaka zopet znatno zvišati. Tako bo cena finega herzegovskega tabaka, na katerem pa že davno nič finega ni, povišana od 8 K za 100 gr kar na 13 kron.

*** Krompir — zastoni.** Občinski svet v Parizu je sklenil da bo siromskim prebivalcem dajal na mesec po štiri kilograme krompirja zastoni. Vsak teden bo obdarovanih 68.575 oseb. Troški za to pomoč siromskim ljudem bodo znašali v šestih mesecih 3.600.000 frankov.

*** Romunsko žito.** Komaj so avstrijsko - nemške armade zavojevale en del Romunije in je prišla vest, da so dobile mnogo žita, že se je v dunajskem občinskem svetu oglašil vrli mož in zaklical: »Zaplenjeno romunsko žito mora dobiti Dunaj!« Pri-pomnimo le, da imajo na Dunaju še danes dosti boljši kruh, kakor v drugih kraljih.

*** Zasačen defraudant.** Odvetniški uradnik v Budimpešti Julij Tamber je poveril denarno pismo, v katerem je bilo 24.000 K. Z denarjem je pobegnil v Szeged, kjer se je po dnevi skrbno skrival, ponoči pa je popival, kvartal in se zabaval z lahkomiselnimi ženskami. Ko mu je pošel denar, je pisal različnim znan-cem pisma, v katerem je pripovedoval, kako se kesa storjenega pone-verjenja ter jih prosil pomoči. Polli-cija je izvedela za ta pisma in po njih izsledila Tamberja. Denarja seveda ni pri njem nič več dobila.

Mirovna ponudba centralnih držav.

(Ob sklepu lista.)

Dunaj, 12. decembra. (Kor. ur.)
Uradno se razglasi:

Ko je bila poleti 1914 potrpežljivost Avstro-Ogrske napram celi vrsti načrtoma nadaljevanjih in še vedno stopnjujočih izzivanj groženj izčrpana, ter je bila monarhija po skoro 50 nepretrganih letih miru prisiljena poseči po meču, niso bile za to težko odločitve merodajni niti agresivni, niti osvobodilni nameni temveč izključno le trpka zapoved silobrana, da mora monarhija braniti svoj obstoj in se za bodočnost zavarovati pred podobnimi zahrbtnimi atentati sovražnih sosedov. To je bila naloga monarhije v sedanji vojni, to je bil njen cilj. Skupno s svojimi, v zvestem vojnem tovarištvu preizkušenimi zavezniki, sta avstro-ogrška vojska in mornarica, boreč se in krvaveč, pa tudi prodirajoč in zmagoječ izvojevali bogate uspehe ter uničili namene sovražnikov. Zveza četverih držav ni le izvojevala nepregledne vrste zmag, temveč ima v svoji posesti tudi obširna sovražna ozemlja. Nezlomljena je njena sila, katero je nedavno občutil zadnji izdajalski sovražnik. Neomajna je žilava odprta volja njenega prebivalstva. Nikdar ne morejo sovražniki upati, da bi premagali in razbili to zvezo držav, nikdar se jim ne bo posrečilo, da bi jo z zaprejem mej in izstradanjem prisilili k tlom.

Njihovi vojni cilji, katerim se v tretjem letu vojne niso približali, se bodo v bodoče izkazali kot popolnoma nedosežni. Brez haska in zama je torej nadaljevanje boja za sovražnike.

Države, kvadrupelaliance pa so učinkovitostrele za svojim ciljem: obrambo proti dolgo nameravanemu in dogovorjenemu napadu na njihov obstoj in njihovo integriteto ter pridobitev realnih garancij proti obnovitvi podobnega ogrožanja njihovega obstoja in mirnega razvoja; one se ne bodo nikdar dale potisniti z zaslurane temelja svoje eksistence, ki so si ga pripravile z izvojevanimi uspehi. Nadaljevanje morilne vojne, v kateri morejo sovražniki še mnogo uničiti, s katero pa ne morejo vsled trdne odločnosti kvadrupelaliance več spremeniti usode, izgleda vedno bolj kot brezsmiselno uničevanje ljudi in blaga, kot nečloveški čin, ki ga ne opravičuje nobena potreba kot zločin na civilizaciji. V tem prepričanju in pa upanju, da bi se isti nazor mogel uveljaviti tudi v sovražnem taboru, je pri dunajskem kabinetu, v popolnem soglasju z vladami zveznih držav dozorela misel, odkrito in lojalno poskusiti, ali bi ne moglo priti s sovražniki do razgovora in svrha, da se doseže mir. V ta namen so, danes vlade Avstro-Ogrske, Nemčije, Turčije in Bolgarije poslale zastopnikom dotičnih držav, ki ščitijo interese respektivnih državljanov v sovražnih deželah enako se glaseče note, ki polasnjujejo pripravljenost, pričeti s sovražniki mirovna pogajanja ter vsebujejo prošnjo, da naj to izjavo potom svojih vlad sporočijo dotičnim sovražnim državam. Istočasno je bil ta korak s posebno noto sporočen zastopnikom svete stolice, in je bil papež naprošen, da bi se vneto interesiral za to mirovno ponudbo. Ravnotakosobili odmaršio obveščeni zastopniki ostalih nevtrálnih držav v vseh štirih prestolnicah, da poročajo svojim vladam.

Avstro-Ogrska in njene zaveznice so s tem korakom znova odločilno dokazale svojo miroljubnost. Sedaj naj sovražnik pred vsem svetom pokaže, kakšno je njegovo mišljenje. Kvadrupelaliance pa ne bo, najsi bo rezultat njegovega predloga kakršenkoli, pred sodnim stolom njenih lastnih narodov mogla zadeti nobena odgovornost za morebiti vsiljeno mu nadaljevanje vojne.

Nota se glasi v nemškem prevodu:

Najtrajnejša vojna, ki jo pozna zgodovina, divja že skoro dve in pol leta v velikem delu sveta. Ta katastrofa, ki je vez skupne tisočletne civilizacije ni mogla zadržati, je začela človeštvo v njega nakrdragocnejših pridobitvah. Ona grozi razbiti v prah duševni in materialni napredek, ki je tvoril na začetku 20. stoletja ponos Evrope. Avstro-Ogrska in njene zaveznice, Nemčija, Bolgarija in Turčija so v tem boju dokazale, da je njih sila nepremagljiva. Izvojevale so ogromne uspehe nad sovražniki, ki jih po svojem

vilu in po vojnem materialu nadkrijuje. Neomajno se držijo njihove čete proti vedno opetovanim napadom sovražnih armad. Najnovejši juriš na Balkanu je bil naglo in zmogovito razbit. Zadnji dogodki dokazujejo, da tudi nadaljevanje vojne ne more zlomiti njihove odporne sile, temveč da upravičuje celokupni položaj pričakovanje nadaljnjih uspehov. Države kvadrupelaliance so bile prisiljene poseči po orožju, da branijo svoj obstoj in svobodo svojega nacionalnega razvoja. Tudi slavni čini njihovih armad niso na tem ničesar izpremenili; vedno so vstrajale v prepričanju, da njihova lastna prava in njihove upravičene zahteve nikakor ne nasprotujejo pravicam ostalih narodov. Zvezne države ne stremijo za tem, da bi svoje sovražnike razbile ali uničile. V svesti si svoje vojaške in gospodarske sile in pripravljene nadaljevati vsiljeni jim boj do skrajnosti, istočasno pa prošnje želje, preprečiti nadaljne

krvopredstje in napraviti konec grozotam vojne, predlagajo štiri zavezane države, da naj se skoraj pričnejo pogajanja za mir. Predlogi, ki jih prinesejo k tem pogajanjem, stremijo za tem, zavarovati čast, obstoj in svobodo njihovih narodov ter tvorijo po njihovem prepričanju pripravno podlago za vzpostavitev trajnega miru. Ako bi navzlic tej ponudbi za mir in spravo trajal boj naprej, so vse štiri zavezane države odločene ga nadaljevati do zmagovitega konca. Kar najbolj svečano pa odklanjajo pred človeštvom in pred zgodovino vsako odgovornost za to nadaljevanje vojne.

Darila.

Medtemu aprovizacijski skladu za prehranjevanje ubožnih rodbin so darovali: Kranjska hranilnica v Ljubljani K 2000.—, imenovan dobrotnik vnovič K 1000.— in g. M. Rosner, trgovec v Ljubljani K 500.—

Darilo. Namesto venca na krsto umrlega gospoda deželnega šolskega nadzornika, dvor. svetnika Fr. Hubada so darovale gospodične Fröhlich znesek 30 K za vdove in sirote padlih vojakov iz Kranjske.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Marija Carmi

od torka 12. do četrta 14. decembra v

Kino Central

v deželtnem gledališču.

PRIJAVE za PETO AVSTR. VOJNO POSOJILLO

1.) štiridesetletna 5 1/2 % amort. držav. posojilo
à K 92— netto od K 50— nom. naprej

2.) 1. junija 1922 plačljive državne zakladnice
à K 96— neto sprejema

ŽIVNOSTENSKA BANKA podružnica TRST

Via Ponterosso 7 in Via Mar. Teresa 20 v lastni palači.

Tozadevna pojasnila se dajo drage volje.

! OTVORITEV !

Nova trgovina

nasproti glavni pošti

F. ČUDEN Sin Ljubljana

specialna trgovina zlatne, ur, srebrnine.

Fina božična darila:

briljanti	zapestnice	prstani
obeski	uhani	Union-ure
Eterna	Schaffhausen	Omega

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najdražje

— trgovska trdka —

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.
3729

Na prodaj je v Spod. Lokah občina Krašnja,

hiša

ocstoječa iz stanice. žumate in postranske sobe, kuhinje ter obokane kleti; zraven hiše stoji tudi hlev s prostorom za 2 živinčeti in pod Stavba je v dobrem stanu. Hiša stoji ob državni cesti. Cena, ki je zmerna in drugi dogoji se izvejo pri prodajalki Ceciliji Štrakej iz Spod. Lok št. 21.

Odda se meblovana soba.

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Kupim 3991

mizarske stroje in les.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Zamaške

nove in stare. kupi vsake množine trdka „Ljubljanska industrija probkovich zamaškov JELACIN & Co. Ljubljana. 2925

Orehov les : kostanjev les

v deblih v polenih in deblih

kupim vsako vagonsko množino po najvišji dnevni ceni

J. Pogačnik, Ljubljana, Mar. Terezije cesta 13.

Baterije -- svetiljke!

Trgovce na deželi in v mestu opozarjam, da imam vedno v zalogi sveže baterije kakor tudi vse vrste svetilk in žarnic.

Točna postrežba, solidno blago in en gros ceno.

Vido Bratovž

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Božič 1916.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem osebno ugodno nakupil veliko množino

juvelov, zlatnine, srebrnine in ur

le v prvovrstnih tovarnah. 3982

Vsled tega prosim velecenjene odjemalce, da si pri nakupu božičnih daril ogledajo osobito briljantne predmete ter se prepričajo o njih najboljši kakovosti.

V nadi, da mi bo mogoče kot strokovnjaku vsakogar najbolje postreči, se najvljudneje priporočam

z velespoštovanjem

LUD. ČERNE, juvelir

:: LJUBLJANA, Wolfova ulica šte. 3. ::

Poštena deklica

boljših staršev s primerno šolsko izobrazbo, ki bi imela veselje učiti se urstva, se takoj sprejme. 4069

Pismene ponudbe pod „časomer“ na upravn. »Slov. Naroda«.

Sprejme se takoj zanesljiva PRODAJALKA

ozir. začetnica s primerno šolsko izobrazbo ali morebiti tuji begunka, ki ima veselje do trgovine in trafike. — Ponudbe na upravn. »Slov. Nar.« pod „trafikantinja 4064“.

Išče se lep, modern

lokal

na prometnem prostoru, ki meri najmanj 6 m v kvadratu eventualno pritlično stanovanje. — Ponudbe pod „Novo podjetje/3840“ na upravnštvo »Slov. Naroda«. 3840

500 kron!

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin Rila Balkan ne odpravi v 3 dneh brez bolečin Vaših kurjih oces, bradavic, obličancev. Cena lončku z jamstvenim pismom 1.50 K, 3 lončki K 4.—, 6 lončkov K 6.50. Na stotine zahvalnih pism in priznanj. Komeny, — Košice (Kassa) i Postfach 12/24, Ogrsko. 3663

Važno za ljudi, ki imajo sorodnike v Ameriki!

Kdor hoče stopiti s svojimi sorodniki v Ameriki v dotiko radi denarnih podpor in pisem, naj napiše kratko pismo v nemškem jeziku, tičeče se samo rodinskih razmer, ki ne sme obsegati nič političnega ali kar vojno zadeva. Naslov svojih sorodnikov naj napiše na kuverto, v drugo kuverto naj vtakne svoje pismo in nanjo napiše natančen naslov in ime odposiljatelja ter vse kup odpošlje na sledečo adresu: Henry C. Zaro, bankir per Adresse Dresdener Bank, Berlin, W. 56. 3381

Nezavržena in prebrana frankirana pisma se ne sprejmejo.